

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Екотуризам и заштита природе
Назив предмета: Посматрање птица
Наставник: др Димитрије Радишић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да студенти савладају препознавање врста птица у Србији и Европи које су значајне за екотуризам, да се упознају са њиховим распрострањењем, биологијом и екологијом, као и могућностима, ограничењима и техникама укључивања посматрања птица у екотуристичку понуду у складу са начелима заштите природе и одрживог развоја. Додатни циљ је да се студентима представе могућности укључивања посматрача птица – аматера (међу којима многи птице посматрају као туристи или су туристичке понуде дизајниране тако да укључују посматрање птица), у одређена еколошка истраживања (тзв. грађанска наука, тј <i>citizen science</i>), која данас добијају на значају у програмима праћења популација врста и стања екосистема, односно у процесима доношења одлука у области заштите природе и одрживог развоја.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти који су савладали овај курс способни су да препознају део представника орнитофауне Србије значајне за екотуризам, упознати су са основним подацима о њиховој биологији и екологији, са њиховим распорстрањењем и подручјима која пружају могућност посматрања, упућени су у законски оквир који дефинише ограничења у спровођењу посматрања птица и етичким начелима чији је циљ добробит птица и заштита природе, упознати су са техникама посматрања птица и могућностима примене екотуризма у заштити птица и њихових станишта.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Птице и екотуризам – <i>birdwatching</i> и његов значај; Основи биологије, екологије и систематике птица; Угроженост и заштита птица, птице као еколошки индикатори; Диверзитет птица Србије – где смо на орнитолошкој карти света?; Орнитофауна Србије I – птице водених станишта; Орнитофауна Србије II – птице планинских и шумских предела; Орнитофауна Србије III – птице травних станишта, руралних предела и градова; Етичка начела у посматрању птица и птице у законима Републике Србије; Предуслови за организовано спровођење туристичког посматрања птица; Посматрање птица у функцији заштите природе</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Принципи и методе идентификације врста птица – препознавање птица на основу посматрања и слушања њиховог оглашавања; Припрема туристичког посматрања птица – теренска опрема, документација и дозволе и одабир дестинација; Посета атрактивним локацијама за посматрање птица; Екотуризам у заштити птица у пракси – апликације и протоколи за сакупљање орнитолошких података</p>
<p>Литература</p> <p>1. Пузовић, С., Радишић, Д., Ружић, М., Рајковић, Д., Радаковић, М., Пантовић, У., Јанковић, М., Стојнић, Н., Шћибан, М., Туцаков, М., Гергељ, Ј., Секулић, Г., Агоштон, А. и Раковић, М. (2015). Птице Србије: процена величина популација и трендова гнездарица 2008-2013. Друштво за заштиту и проучавање птица Србије и Природно-математички факултет, Нови Сад.</p> <p>2. Пузовић, С., Секулић, Г., Стојнић, Н., Грубач, Б. и Туцаков, М. (2009). Значајна подручја за птице у Србији. Министарство животне средине и просторног планирања, Завод за заштиту природе Србије и Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Београд.</p> <p>3. Радишић, Д., Васић, В., Пузовић, С., Ружић, М., Шћибан, М., Грубач, Б. и Вујић, А. (Eds). Црвена књига фауне III – Птице. Завод за заштиту природе Србије, Природно-математички факултет, Нови Сад и Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, Београд.</p>

4. Шћибан, М., Рајковић, Д., Радишић, Д., Васић, В. и Пантовић, У. (2015). Птице Србије - критички списак врста. Покрајински завод за заштиту природе и Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, Нови Сад.
5. Voříšek P., Klvaňová A., Wotton S., Gregory R. D. (editors). A best practice guide for wild bird monitoring schemes. First edition, CSO/RSPB. 2008.

Број часова активне наставе: Теоријска настава: 2 Практична настава: 2+1+0

Методe извођења наставe

Фронтална настава путем мултимедијалних презентација; Усмено излагање; Интерактивна настава; Метода дијалога као пут за успостављање критичког односа према проблематици; Посматрање и сагледавање актуелног стања у датој области на терену; Бележење података о актуелним информацијама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и	10		